

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

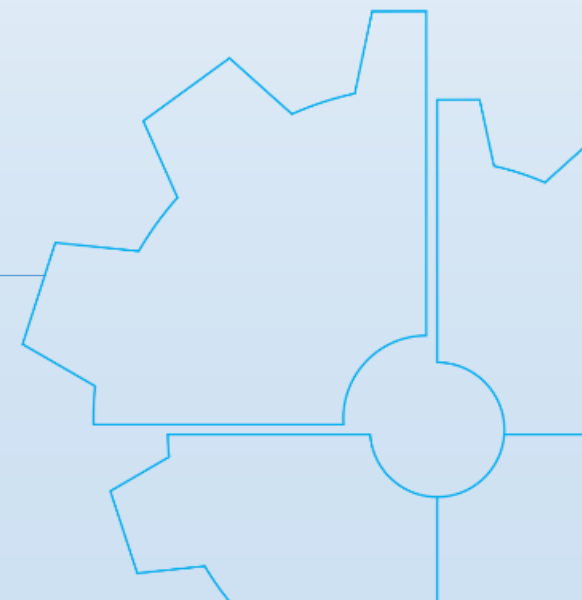

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Transformace a deinstitucionalizace ústavních služeb pro lidi s vysokou mírou podpory

Výstupy pracovní skupiny

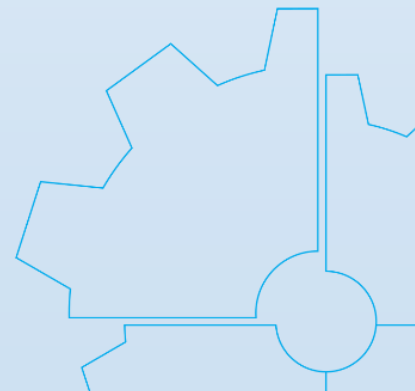
Martin Haicl

O aktivitě

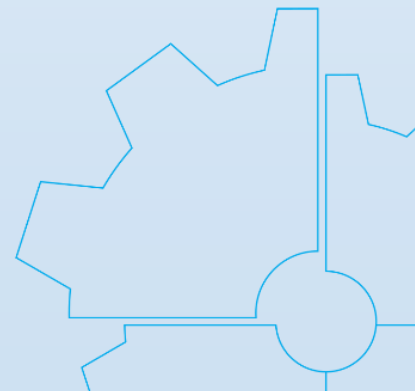
- Součástí projektu **Rozvoj systému sociálních služeb.**
- Klíčová aktivita **10 Transformace sociálních služeb**
- Cíl aktivity: **Zpracovat metodiku transformace a deinstitucionalizace pro osoby s vysokou mírou podpory**
- Zadání:
 - motivující a srozumitelný text pro zaměstnance přímé péče,
 - osoby s vysokou mírou podpory (potřebují denně 18 a více hodin podpory)

Obsah prezentace

- Analytická činnost
 - Analýza transformačních dokumentů
 - Analýza dobré praxe při transformaci a deinstitucionalizaci služeb pro osoby s vysokou mírou podpory
- Metodika transformace a deinstitucionalizace služeb pro osoby s vysokou mírou podpory
- Osvěta a popularizace dobré praxe
- Zajímavé výstupy a výzvy

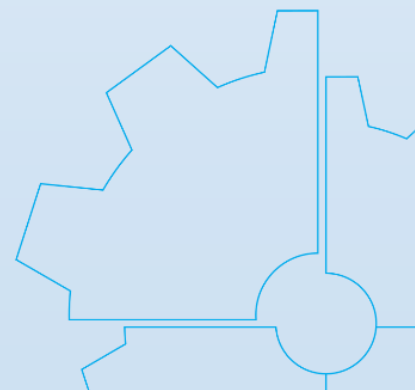

Analytická činnost

Analýza transformačních dokumentů

- Studium všech transformačních materiálů (důraz zejména na – Manuál transformace, Znaky a vodítka atp.)
- Prověření aktuálnosti (ve vztahu k normám, dobré praxi), relevantnosti (vzhledem ke skupině osoby s vysokou mírou podpory)
- Výstup - např. text Manuálu spíše koresponduje s řešením situace lidí s nižší či střední mírou podpory, lidí s mentálním postižením

Analytická činnost

Analýza dobré praxe

- Výběr 11 služeb, které z pohledu Národního centra podpory transformace sociálních služeb prošly úspěšně procesem transformace
- Dotazník mapující zkušenosti a dobrou praxi při transformaci služeb pro osoby s vysokou mírou podpory (těžiště: fáze TR procesu + klíčové aspekty /např. hodnoty, specifika), otevřené otázky
- Domluvení spolupráce, rozeslání dotazníku
- Sběr dat: rozhovor se zástupcem organizace (zpravidla ředitel), 1 – 2 hodiny, online, zápis z rozhovoru, doplnění a verifikace zápisu, anonymizace záznamu

Analytická činnost

Kvalitativní analýza (metoda)

a) Tématická analýza

Definování kategorií a sub-kategorií (Např. Příprava transformace, Příprava stavby, Spolupráce s architektem)

Tématické kódování textů záznamů z rozhovorů

Výstup: Analýza zkušeností a dobré praxe (110 stran), přináší podrobný přehled o zkušenostech poskytovatelů v jednotlivých fázích TR a procesech

Fáze – Téma – Podtéma – Zkušenost – Autentická sdělení respondenta

(Např. Příprava TR – Komunikace - Komunikace s opatrovníky – Zkušenosti – Výroky)

Analytická činnost

b) Zakotvená teorie

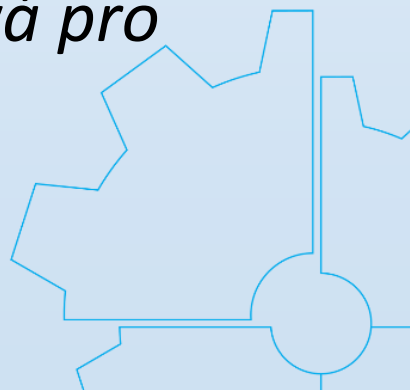
Neověřujeme hypotézu, teorii necháváme z dat vynořit, zajímá nás dynamika zkoumaného jevu

Výzkumné otázky:

Prvotní: *„Jak probíhá proces transformace pro osoby s vysokou mírou podpory?“*

Upravená: *„Co proces transformace determinuje? Co z toho vyplývá pro poskytovatele na začátku cesty k transformaci?“*

Tématické kódování, axiální kódování, selektivní kódování

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Zakotvená teorie

Ústředním tématem procesu transformace ústavních služeb pro osoby s vysokou mírou podpory je **nedostatek zkušeností poskytovatele**, který se chystá plánovat a realizovat transformaci. Nedostatek zkušeností řeší poskytovatel prostřednictvím **přímého a intenzivního kontaktu** s jiným poskytovatelem, který procesem transformaci služby již uskutečnil. Poskytovatel **přejímá a přebírá jeho zkušenosti**. Zásadní zkušenost poskytovatelů transformovaných služeb jsou zaměřeny na cílovou skupinu **lidí s mentální postihem, skupinové bydlení, zaměřením pozornosti na znaky komunitního bydlení, budování a vytváření náhradních kapacit bydlení**. (...)

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Metodika/Doporučený postup transformace služeb pro osoby s vysokou mírou podpory

Obsah

1. Cíl a účel doporučeného postupu
2. Transformace v kontextu strategických cílů ČR a evropské sociální politiky
3. Smysl a význam transformace sociálních služeb pro osoby s vysokou mírou podpory
4. Obecná východiska TR procesu

Cíle transformace a deinstitucionalizace, Zásady transformace (Individuální řešení, Posloupnost řešení, Zajistit domov, Normalita a běžný život)
5. Deinstitucionalizace jako nedílný a nepomíjitelný cíl

Současnost deinstitucionalizace v procesu transformace, Uplatňování zásad transformace, Kombinování podpory (Veřejné a komerční služby, Sociální služby, Rodina jako podpora, Terénní zdravotnické služby, Komunita, Dobrovolníci), Vlastnosti podpory, Jak ovlivnit vznik a rozvoj terénních a ambulantních služeb)
6. Rozhodnutí o transformaci a příprava transformace

Uznání potřeby změny, Lídrovská role managementu, investice do lidských zdrojů, týmová práce, správná rozhodnutí, Manažerské techniky a postupy řízení změny v organizaci, Vzdělávání zaměstnanců jako klíčová strategie změny, Příprava transformace a zralost rozvojových záměrů

Metodika/doporučený postup

7. Plánování služby s osobami s vysokou mírou podpory při transformaci ústavních služeb

Plánování služby v transformačních dokumentech, Zralé a kvalifikované rozhodování, Motivace ke změně, (Motivační rozhovory, Zotavení), Pestrost přístupů při plánování služby s osobami s vysokou mírou podpory

8. Transformace z pohledu klienta

Informování o změně, Rozhodování o řešení nepříznivé sociální situace (zajištění bydlení a potřebných služeb), Příprava na změnu, Zvykání/adaptace, Přestěhování /adaptace, Inspirace, Předávání kompetencí

9. Zkušenosti poskytovatelů s procesem transformace – inspirace a výstupy do praxe

Příprava transformace (Příprava klienta v rámci původní služby, Zvykání /adaptace na nové prostory před přestěhováním, Jak zajistit bydlení /Koupě, pronájem nebo stavba/, Příprava stavby pro osoby s vysokou mírou podpory, Kritéria a požadavky pravidel transformace (Výběr dodavatele a spolupráce s dodavatelem, Výběr lokality a parcely, Exteriér domu, Interiér domu), Vytváření podmínek v místní komunitě (Práce s komunitou a jednání s úřady, Jednání se sousedy, Jednání s odbornou veřejností), Mapování a iniciace vzniku návazných služeb.

Realizace transformace (Stěhování klientů, Období adaptace klientů i pracovníků, Život v domácnosti, Péče o domácnost, zajištění a příprava stravy, nakupování, Aktivizace, Návazné služby), Péče o zdraví (Činnost zdravotních sester, Zajištění zdravotní péče, Rehabilitace, Spolupráce s lékárnou (příprava léků)), Další zkušenosti transformovaných služeb, Soužití cílových skupin, Vývoj míry podpory).

Ukončování transformace (Znaky začlenění, Další rozvoj služby).

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Metodika/doporučený postup

10. Přehled metodických materiálů

11. Závěr

12. Zdroje

Příloha Specifické potřeby cílových skupin

Lidé s mentálním postižením

Lidé s tělesným postižením

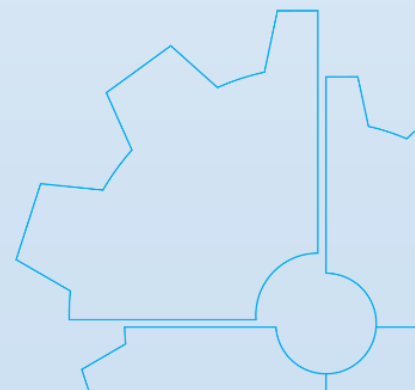
Lidé s chronickým duševním onemocněním

Lidé s demencí

Lidé vysokého věku

Lidé se zrakovým postižením

Lidé se sluchovým postižením

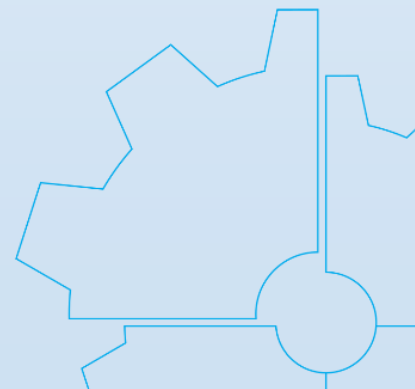

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Osvěta a popularizace

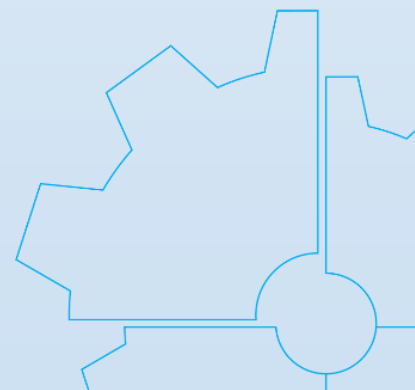
- Články k problematice transformace služeb pro osoby s vysokou mírou podpory (např. Smysl TR pro osoby s vysokou mírou podpory, Další rozvoj transformovaných služeb, Život v transformované domácnosti, Bydlení...)
- Podcasty - autentická sdělení poskytovatelů ke klíčovým aspektům transformace pro osoby s vysokou mírou podpory (smysl, hodnoty, řízení transformace, podpora klienta, život v transformované domácnosti, domácnost a bydlení, další rozvoj transformovaných služeb)

Výzvy

- Poskytovatelé ústavních služeb (před-příprava, vytváření společenských podmínek)
- Poskytovatelé na začátku transformace (uchovat rozsah podpory, poznat šířku dobré praxe)
- Poskytovatelé transformovaných služeb (rozdíjet služby)

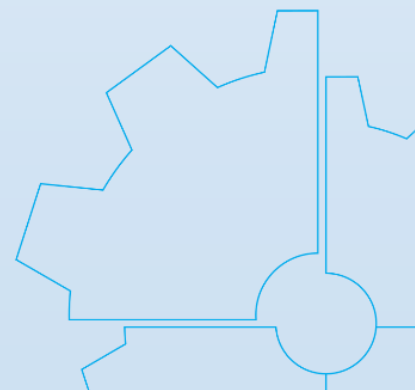
Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Poděkování

Respondentům – poskytovatelé transformovaných sociálních služeb

Členům pracovní skupiny (Lenka Antolová, Jiřina Kafková, Iva Kuchyňková, Marie Čechurová, Jarmila Siverová, Mariana Štrajtová, Veronika Himlová, Romana Kulichová, Otakar Kalenda)

MPSV

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

Přání

Zdaru a radosti všem poskytovatelům, kteří se vydali nebo vydají na cestu transformace, i všem, kteří je podporují

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

„.... měly možnost si zvolit, na rovnoprávném základě s ostatními, místo pobytu, kde a s kým budou žít a nebyly nuceny žít ve specifickém prostředí“

